

**Cartrefi
Cymunedol
Cymru**

**Community
Housing
Cymru**

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2022–23

Rhif Cofrestru cwmni: 02380564 (Lloegr a Chymru)

Rhif Cofrestru elusen: 1128527

ADRODDIAD BLYNYDDOL A CHYFRIFON 2022–2023

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2022–23

Cynnwys

Adroddiad Blynyddol

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr.....04-13

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol.....14-21

Cyfrifon 2022–23

Datganiad Gweithgareddau Ariannol.....24-25

Datganiad Sefyllfa Ariannol.....26-29

Datganiad Llif Arian.....30-31

Nodiadau i'r Datganiad o Llif Arian.....32-33

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol.....34-63

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Cartrefi Cymunedol Cymru yw'r corff sy'n cynrychioli cymdeithasau tai nid-er-elw a sefydliadau cymunedol cydfuddiannol yng Nghymru.

Mae ein haelodau yn darparu bron 165,000 o gartrefi i 10% o boblogaeth Cymru. Gan weithio'n agos gyda llywodraeth leol, cyrff trydydd sector a Llywodraeth Cymru, maent hefyd yn darparu ystod o wasanaethau i'r cymunedau a gefnogant.

Rôl Cartrefi Cymunedol Cymru yw:

- cynrychioli ein haelodau;
- eu cysylltu gyda'i gilydd, yn ogystal â gwneuthurwyr polisi a rhanddeiliaid eraill allweddol y sector
- darparu'r hyfforddiant a digwyddiadau eraill y maet eu hangen i gynnal a datblygu eu busnes;
- gweithio i ddylanwadu ar yr amgylchedd gweithredu ar eu rhan, i sicrhau cyllid sefydlog a digonol, ynghyd â fframwaith polisi sy'n cefnogi buddsoddiad mewn cartrefi newydd a phresennol a gwasanaethau cymorth.

Ein cenhadaeth

Am dros ddeng mlynedd ar hugain buom yn gweithio gyda'n haelodau i wneud Cymru yn wlad lle mae tai da yn hawl sylfaenol i bawb. Gyda'n

gilydd rydym wedi cymryd camau breision tuag at gyflawni'r nod hon, ond gwyddom fod cymdeithasau tai a'u tenantiaid yn wynebu pwysau newydd a heriau na welwyd eu tebyg.

Amcanion elusennol

Ein hamcanion elusennol yw hyrwyddo – mewn ffordd sy'n gydnaws gyda chanllawiau a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Elusennau ac er budd y cyhoedd yng Nghymru – y sector tai gwirfoddol a lliniaru caledi ariannol drwy ddarpariaeth y sector o dai cymdeithasol cost isel yn neilltuol, ond nid yn llwyr.

Gwnawn hyn drwy:

- ddarparu gwasanaethau a digwyddiadau, addysg, hyfforddiant, gwybodaeth, cyngor a chymorth i ddarparwyr tai o'r fath yng Nghymru;
- annog a hwylyso darpariaeth, adeiladu, gwella a rheoli tai o'r fath gan gymdeithasau tai yng Nghymru.

Yn hyn, caiff yr ymadrodd “sector tai gwirfoddol” ei ddehongli yn unol â chanllawiau'r Comisiwn Elusennau ac mae'n golygu elusennau a mudiadau gwirfoddol (gydag amcanion cysylltiedig â thai).

Mae “elusennau” yn gyrff a sefydlwyd ar gyfer dibenion elusennol yn llwyr yn unol â chyfraith Lloegr a Chymru.

Mae ein haelodau yn darparu bron **165k** o gartrefi i 10% o boblogaeth Cymru

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

→ Mae “mudiadau gwirfoddol” yn gyrff annibynnol a sefydlwyd ar gyfer dibenion sy’n ychwanegu gwerth i’r gymuned yn ei chyfanrwydd, neu adran sylweddol o’r gymuned, ac nad yw eu cyfansoddiad yn caniatáu iddynt wneud elw ar gyfer dosbarthiad preifat. Nid yw mudiadau gwirfoddol yn cynnwys llywodraeth leol nac awdurdodau statudol eraill.

Wrth lunio ein hamcanion, ystyriodd ymddiriedolwyr ganllawiau’r Comisiwn Elusennau ar fudd cyhoeddus yn cynnwys ‘Budd cyhoeddus: rhedeg elusen (PB2)’.

Yr hyn a gyflawnwyd a pherfformiad

Gyda ac ar ran cymdeithasau tai, rydym wedi gweithio’n galed dros y 12 mis diwethaf i symud yn nes at Gymru lle mae tai da yn hawl sylfaenol i bawb.

2022/23 oedd blwyddyn olaf ein cynllun pedair blynedd.

Mae’r hyn a gyflawnwyd yn cynnwys:

- Gan weithio gydag aelodau a rhoi ystyriaeth i bwysau ar denantiaid, fe wnaethom sicrhau setliad rhent o 6.5% ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24. Ynghyd â hyn, fe wnaethom hefyd ddyfnhau dealltwriaeth o ymagwedd cymdeithasau tai at osod rhent fforddiadwy drwy fodelu llyfr agored.
- Drwy amlygu pryderon y sector,

CCC Cynhadledd Flynyddol 2022

- fe wnaethom helpu i sicrhau cynnydd interim i’r Model Hyfywedd Safonol ac ymrwymiad i adolygiad llawn ym mis Chwefror 2023.
- Ar ôl sicrhau estyniad chwe mis yr oedd mawr angen amdano i ddyddiad gweithredu Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, fe wnaethom gefnogi aelodau i baratoi amdano, yn cynnwys darparu gofod a gaiff ei rannu ar gyfer swyddogion ac aelodau Llywodraeth Cymru. Fe wnaethom hefyd sicrhau

fe wnaethom
sichrau
setliad
rhent o
6.5%
ar gyfer
blwyddyn
ariannol
2023/24

diwygiadau deddfwriaethol i'r weithdrefn amrywio rhent.

- Fe wnaeth ein gwaith dylanwadu gyda Senedd Cymru a Llywodraeth Cymru helpu i ddiogelu'r Grant Tai Cymdeithasol rhag toriadau oherwydd pwysau chwyddiant o fewn cyllideb 2023/24 Llywodraeth Cymru.
- Fe wnaethom sichrau cefnogaeth y Gweinidog ar gyfer tariff cymdeithasol fel rhan o'n gwaith i liniaru'r cynnydd yng nghostau byw tenantiaid cymdeithasau tai.

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

- Arweiniodd ein gwaith dylanwadu ar effaith canllawiau Cyfoeth Naturiol Cymru ar ffosffadau at ffocws ar drin heriau datblygu gyda Chynllun Gweithredu Cynhadledd Afonydd y Prif Weinidog, gwaith manwl gan Lywodraeth Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru yn rhoi blaenoriaeth i adolygiadau trwydded o fewn safleoedd datblygu cymdeithasau tai. Digwyddodd hyn ar adeg pan fo adeiladu cartrefi wedi arafu ar draws y wlad ond gyda'r galw am dai cymdeithasol yn parhau'n uchel.
- Fe wnaethom sichrau ymrwymiad gan Lywodraeth Cymru i adolygu'r pwysau ar y landlordiaid hynny sydd ag elfen gofal mawr yn eu darpariaeth. Fe wnaethom hefyd gysylltu ein haelodau rhwydwaith gofal a chymorth gyda Llywodraeth Cymru, y Bwrdd Comisiynu Cenedlaethol a phartneriaid eraill i adeiladu dealltwriaeth o gymdeithasau tai a chyfrannu at gomisiynu a chyllido datblygu polisi.
- Fe wnaethom weithio mewn partneriaeth i alw'n llwyddiannus am gynyddu dyfarniadau cyllideb i awdurdodau lleol i gyllido gofal cymdeithasol fel y gellir talu'r cyflog byw gwirioneddol, gan weithio gyda phartneriaid.

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

→ Yn ychwanegol:

- Rydym wedi dod yn sefydliad sy'n gweithio'n llwyr o bell, gyda staff yn awr yn seiliedig yng ngogledd a de Cymru, a hefyd yn Lloegr.
- Dychwelodd ein cynhadledd flynyddol boblogaidd ym mis Tachwedd, ynghyd â'n cynhadledd llywodraethiant ym mis Mawrth. Ynghyd â hyn buom yn gwella ein cynnig o ddigwyddiadau rhagweithiol, yn cynnwys treialu cyfieithu ar y pryd.
- Buom yn cysylltu gyda'n haelodau i sicrhau fod y gwasanaeth a ddarparwn a'r digwyddiadau a gynhaliwn er mwyn sicrhau fod ein cynnig i aelodau yn parhau i fod yn effeithiol ac yn rhoi gwerth gwych am arian.
- Gwnaethom rai newidiadau i'n strwythur staffio a rheoli er mwyn symleiddio, ychwanegu mwy o adnoddau i'n gwasanaethau sy'n wynebu aelodau a sicrhau eu bod yn diwallu'n well anghenion busnes sy'n gweithio o bell.
- Mae mwy o wybodaeth ar yr hyn y gwnaethom ei gyflawni a'n heffaith ar gael i'w ddarllen ar ein gwefan.

Adolygiad Ariannol

Mae'r elusen wedi adrodd incwm net ar gyfer blwyddyn 2022/23 o £65,675 o

gymharu ag incwm net o £44,324 yn y flwyddyn flaenorol. Mae hyn cyn enillion (colledion) actiwaraid ar y cynllun budd diffiniedig. Yn dilyn yr addasiad actiwaraid, mae'r diffyg am y flwyddyn yn £81,325 o gymharu â gwarged o £542,324 yn y cyfnod adrodd blaenorol.

Busnes Hyfyw

Mae'r datganiadau ariannol yn dangos ar hyn o bryd fod gan yr elusen gronfeydd cadarnhaol wrth gefn o £104,571. Mae gan yr elusen sefyllfa arian gryf ar ddiwedd y flwyddyn gyda balans o £1,888,837 er y caiff £1,561,471 ei gynnwys fel incwm ymlaen llaw. Mae hyn yn dal i adael yr elusen mewn sefyllfa arian sefydlog,. Felly, mae'r ymddiriedolwyr yn hyderus y gall yr elusen barhau fel busnes hyfyw am y dyfodol rhagweladwy.

Polisi Cronfeydd wrth Gefn

Mae'r ymddiriedolwyr yn adolygu'r Polisi Cronfeydd wrth Gefn bob blwyddyn. Mae'r Polisi yn dweud "Mae CCC yn dal lefelau cronfeydd wrth gefn digonol mewn arian ac yn eithrio'r rhwymedigaeth pensiwn a gofnodwyd ar y fantolen sy'n ddigonol i dalu am o leiaf dri mis o ofynion contractiol yn y digwyddiad annhebygol y byddai'r elusen yn dirwyn i ben. Roedd y prif gostau

CCC Cynhadledd
Llywodraethiant
2023

yn cynnwys cyflogau/taliadau dileu swyddi ac ymrwymadau gweithredol y dyfodol. Yn ystod busnes arferol gellir darparu cronfeydd wrth gefn CCC, ar ddisgresiwn ei ymddiriedolwyr, i gefnogi meysydd gwariant yn unol â hyrwyddo amcanion elusennol y sefydliad.”

Edrych i'r Dyfodol

Yn 2023 fe wnaethom lansio ein

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

cynllun corfforaethol newydd (2023/24 – 26/27) sy'n amlinellu'r camau gweithredu y byddwn yn eu cymryd i gefnogi ein haelodau i gynnal eu cymunedau tra'n bod yn parhau i frwydro dros y newidiadau sydd eu hangen i gyflawni'r weledigaeth hon.

Dros y pedair blynedd nesaf bydd ein ffocws ar y camau gweithredu fydd yn cefnogi ein haelodau i wneud y gwahaniaeth mwyaf yn eu cymunedau. Erbyn 2027, rydym eisiau i'r sector fod yn camu ymlaen unwaith eto, ac wedi cyflawni pob un o'r nodau a nodir isod:

- Cefnogi'r dulliau, cyllid a pholisi sy'n cefnogi cartrefi ansawdd da gan gymdeithasau tai;
- Dylanwadu ar yr amgylchedd polisi fel y gall cymdeithasau tai barhau i ddarparu cartrefi fforddiadwy, a rhoi cefnogaeth effeithiol i denantiaid sy'n wynebu caledi ariannol;
- Hyrwyddo ymddiriedaeth mewn cymdeithasau tai a'u cefnogi i adeiladu partneriaethau cryf yn lleol;
- Sicrhau fod CCC yn gorff aelodaeth ystywyth a chynhwysol ac yn gyflogwr enghreifftiol.

Mae mwy o wybodaeth a chamau gweithredu clir yn gysylltiedig gyda phob un o'r nodau hyn ar gael i'w darllen yn ein cynllun corfforaethol.

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

→ **Strwythur, llywodraethiant a rheolaeth**

Mae Cartrefi Cymunedol Cymru yn gwmni elusennol a gyfyngir drwy warant. Sefydlwyd y cwmni dan Femorandwm Cymdeithasu, a sefydlodd amcanion a phwerau y cwmni elusennol, a chaiff ei lywodraethu dan ei Erthyglau Cymdeithasu.

Cafodd Memorandwm ac Erthyglau Cymdeithasu Cartrefi Cymunedol Cymru eu mabwysiadu gan Benderfyniad Arbennig dyddiedig 20 Mawrth 2008. Cawsant eu diwygio yn ddilynol gan Benderfyniad Arbennig ar 1 Rhagfyr 2016, 6 Tachwedd 2017 a 21 Tachwedd 2019.

Mae gan y cyfarwyddwr, fel Ymddiriedolwyr yr elusen, reolaeth o'r elusen a chânt yn awr eu galw ar y cyd yn Fwrdd Cartrefi Cymunedol Cymru (CCC).

Mae'r Ymddiriedolwyr yn rheoli'r elusen a'i chronfeydd a phan yn gyflawn bydd heb fod yn llai na saith a heb fod yn fwy na deuddeg o unigolion. Caiff hyd at ddeg eu hethol gan yr Ymddiriedolwyr o blith aelodau bwrdd neu aelodau staff cymdeithasau tai yn unol â gweithdrefnau'n ymwneud â dulliau enwebu ac ethol a benderfynir gan yr Ymddiriedolwyr (a ymgorfforir yn ein Rheolau Sefydlog) a gall hyd at bedwar fod yn annibynnol a'u penodi

drwy benderfyniad yr Ymddiriedolwyr a basiwyd mewn cyfarfod a gynullwyd yn gywir o'r Ymddiriedolwyr.

Mae holl Ymddiriedolwyr yr elusen yn derbyn cynefino a hyfforddiant ac nid oes unrhyw Ymddiriedolydd yn derbyn cydnabyddiaeth ariannol am eu gwaith gyda'r elusen.

Dogfen lywodraethu

Caiff yr elusen ei rheoli gan ei dogfen lywodraethu, gweithredoedd ymddiriedolaeth, ac mae'n ffurfio cwmni cyfyngedig, cyfyngedig drwy warant, fel y'i diffinnir gan Ddeddf Cwmnïau 2006.

Rhif Cofrestru Cwmni

02380564 (Lloegr a Chymru)

Rhif Cofrestru Elusen 1128527

Swyddfa Gofrestredig

Swyddfa 26, 14 Neptune Court
Vanguard Way, Caerdydd
CF24 5PJ

Archwilwyr

Bevan Buckland LLP

Cyfrifwyr Siartredig ac
Archwilwyr Statudol
Llawr Daear Cardigan House
Castle Court
Parc Menter Abertawe
Abertawe
SA7 9LA

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Ymddiriedolwyr

Andrew Martyn-Johns
(Cadeirydd)
Annibynnol

Paula Kennedy
(Is-gadeirydd)
Cartrefi Melin

Kyle Burgess
(Trysorydd)
Cymdeithas
Tai Cadwyn

Abdi Segulle
Tai Taf
(ymddiswyddodd
Medi 2022)

Alan Brunt
Cymdeithas Tai
Bron Afon

Andrew Vye
Grŵp Pobl

Debbie Green
Grŵp Tai Coastal

Kath Palmer
Cymdeithas Tai Cadwyn
(ymddiswyddodd
Awst 2022)

Lesley Kirkpatrick
Annibynnol

Natasha Peets
Annibynnol

Sara Brock
Cymdeithas
Tai Hafod

Scott Sanders
Linc Cymru

Ysgrifennydd Cwmni

Stuart Ropke (Camodd i lawr ar 13/09/2022)

Katrina Michael (Penodwyd ar 13/09/2022)

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

→ Datganiad o gyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr

Mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr Cartrefi Cymunedol Cymru) ar gyfer dibenion cyfraith cwmni) yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r datganiadau ariannol yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg y Deyrnas Unedig (Arfer Cyfrifeg a Dderbynnir yn Gyffredinol (SORP) y Deyrnas Unedig) yn cynnwys Safon Adrodd Ariannol 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n weithredol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon".

Mae cyfraith cwmni yn ei gwneud yn ofynnol i'r ymddiriedolwyr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi golwg gywir a theg o gyflwr busnes y cwmni elusennol a'r adnoddau a dderbyniwyd a defnydd adnoddau, yn cynnwys incwm a gwariant, y cwmni elusennol ar gyfer y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hynny, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr:

- ddethol polisïau cyfrifeg addas a'u gweithredu mewn modd cyson;
- arsylwi'r dulliau ac egwyddorion yn SORP yr elusen;

- ffurfio barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol a doeth;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes hyfyw os nad yw'n amhriodol tybio y bydd y cwmni elusennol yn parhau mewn busnes.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifeg cywir sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw bryd sefyllfa ariannol y cwmni elusennol a'u galluogi i sicrhau fod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio gyda Deddf Cwmnïau 2006. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r cwmni elusennol ac felly am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Cyn belled ag y gŵyr yr ymddiriedolwyr:

- nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr y cwmni elusennol yn gwybod amdani; ac
- mae'r ymddiriedolwyr wedi cymryd pob cam y dylent fod wedi eu cymryd i'w hysbysu eu hunain am unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu fod yr archwilwyr yn gwybod am yr wybodaeth honno.

Cymeradwywyd drwy orchymyn y bwrdd ymddiriedolwyr ar 20

Gorffennaf 2023 a llofnodwyd ar ei ran gan:

DocuSigned by:

R A Martyn-Johns – Ymddiriedolydd

Llys Wern
Tai Tarian

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Cartrefi Cymunedol Cymru (y 'cwmni elusenol') ar gyfer y flwyddyn a ddiweddodd 31 Mawrth 2023 oedd yn cynnwys y Datganiad Gweithgareddau Ariannol, y Datganiad Sefyllfa Ariannol, y Datganiad Llif Arian a nodiadau i'r datganiadau ariannol, yn cynnwys crynodeb o bolisiâu cyfrifeg sylweddol.

Y fframwaith adrodd ariannol a weithredwyd yw cyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg y Deyrnas Unedig (Ymarfer Cyfrifeg a Argymhellir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig), yn cynnwys Safon Adrodd Ariannol 102 'Y Safon Adrodd Ariannol sy'n weithredol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon'.

Yn ein barn ni mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi golwg wir a theg o gyflwr busnes y cwmni elusenol fel ar 31 Mawrth 2023 a'i adnoddau a dderbyniwyd a defnydd adnoddau, yn cynnwys ei incwm a gwariant, am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi eu paratoi'n gywir yn unol â'r Arfer Cyfrifeg a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig, yn cynnwys Safon Adrodd Ariannol 102 'Y Safon Adrodd Ariannol sy'n weithredol yn y Deyrnas Unedig

a Gweriniaeth Iwerddon'; a

- wedi eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006.

Sail y farn

Fe wnaethom gynnal ein harchwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) (ISAs (UK)) a chyfraith berthnasol. Caiff ein cyfrifoldebau dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yng nghyfrifoldebau'r Archwilwyr ar gyfer archwilio adran datganiadau ariannol ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol o'r cwmni elusenol yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig, yn cynnwys Safon Moesegol y FRC, a rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gawsom yn ddigonol a phriodol i roi sail ar gyfer ein barn.

Casgliadau'n ymwneud â busnes hyfyw

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, daethom i'r casgliad fod defnydd yr ymddiriedolwyr o'r sail busnes hyfyw o gyfrifeg wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith a wnaethom, nid ydym wedi dynodi unrhyw ansicrwydd sylweddol yn ymwneud â digwyddiadau nac amodau a fedrai, ar ben eu hunain

Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gawsom yn ddigonol a phriodol i roi sail ar gyfer ein barn

→

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

→ neu gyda'i gilydd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r cwmni elusennol i barhau fel busnes hyfyw am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o pryd yr awdurdir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Caiff ein cyfrifoldebau ni a chyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr yng nghyswllt busnes hyfyw eu disgrifio yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am yr wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Blyneddol, heblaw'r datganiadau ariannol ac Adroddiad ein Harchwilwyr Annibynnol ar hynny.

Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall a, heblaw i'r graddau a gaiff ei nodi yn benodol fel arall yn ein hadroddiad, nid ydym yn datgan unrhyw fath o sicrwydd a chasgliad ar hynny.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen yr wybodaeth arall ac wrth wneud hynny, ystyried os yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson gyda'r datganiadau ariannol neu yr ymddengys fod ein gwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad neu fel arall wedi ei gam-ddatgan yn sylweddol. Os dynodwn unrhyw anghysondebau sylweddol neu anghysondebau sylweddol

Staff CCC yn
ymgynnull

tebygol, mae'n ofynnol i ni benderfynu os yw hyn yn achosi camddatganiad sylweddol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, yn seiliedig ar y gwaith a wnaethom, y deawn i'r casgliad fod camddatganiad sylweddol o'r wybodaeth arall yma, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno. Nid oes gennym ddim i'w adrodd yn y cyswllt hwn.

Barn ar faterion eraill a ragnodwyd gan Ddeddf Cwmnïau 2006

Yn ein barn ni, yn seiliedig ar y gwaith a gynhaliwyd wrth gynnal yr archwiliad hwn:

- mae'r wybodaeth a roddwyd yn yr Adroddiad i'r Ymddiriedolwyr

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

ar gyfer y flwyddyn ariannol y caiff y datganiadau ariannol eu paratoi ar eu cyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol; a

- cafodd Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ei baratoi yn unol â'r gofynion cyfreithiol cymwys.

Materion y mae'n ofynnol i ni adrodd arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth o'r cwmni elusenol a'i amgylchedd a gafwyd wrth gynnal yr archwiliad, nid ydym wedi dynodi unrhyw gamddatganiadau sylweddol yn Adroddiad yr Ymddiriedolwyr.

Nid oes gennym ddim i'w adrodd yng nghyswllt y materion

dilydol lle mae Deddf Cwmnïau 2006 yn ei gwneud yn ofynnol i ni adrodd i chi os, yn ein barn ni:

- na chafodd cofnodion cyfrifeg dilydol eu cadw ac na dderbyniwyd gwybodaeth ddigonol ar gyfer ein harchwiliad gan ganghennau nad ydym wedi ymweld â nhw; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno gyda'r cofnodion a ffurflenni cyfrifeg; neu
- na chafodd rhai datganiadau o gydnabyddiaeth ariannol ymddiriedolwyr a nodir gan y gyfraith; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau rydym eu hangen ar gyfer ein harchwiliad; neu
- nad oedd gan yr ymddiriedolwyr hawl i fanteisio ar yr eithriad cwmnïau bach o'r gofyniad i baratoi Adroddiad Strategol neu wrth baratoi adroddiad yr Ymddiriedolwyr.

Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr

Fel yr esbonnir yn llawnach yn Natganiad Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr, mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni elusenol ar gyfer dibenion cyfraith cwmni) yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi golwg wir a theg, ac am unrhyw reolaeth fewnol y mae'r ymddiriedolwyr

→

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

→ yn penderfynu sydd ei hangen i alluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad sylweddol, p'un ai drwy dwyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am asesu gallu'r cwmni elusennol i barhau fel busnes hyfyw, gan ddatgelu, fel sy'n gymwys, faterion yn gysylltiedig â busnes hyfyw a defnyddio sail busnes hyfyw o gyfrifeg os nad yw'r ymddiriedolwyr naill ai yn bwriadu datod y cwmni elusennol neu i ddod â gweithrediadau i ben, neu nad oes ganddynt unrhyw ddewis arall realistig heblaw gwneud hynny.

Ein cyfrifoldebau am archwilio'r datganiadau ariannol

Ein amcanion yw cael sicrwydd rhesymol am p'un ai yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad sylweddol, p'un ai oherwydd twyll neu gamgymeriad, ac yn cyhoeddi adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhaliwyd yn unol gyda ISAs (UK) bob amser yn canfod camddatganiad sylweddol pan mae'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu gamgymeriad a chânt eu hystyried yn sylweddol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn

rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a gymerir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Caiff i ba raddau y gall ein gweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, yn cynnwys twyll ei nodi isod:

I ba raddau yr ystyriwyd y gallai'r archwiliad ganfod afreoleidd-dra, yn cynnwys twyll

Rydym yn dynodi ac asesu risgiau camddatganiad sylweddol o'r Datganiadau Ariannol, p'un ai oherwydd twyll neu gamgymeriad, ac yna gynllunio a chynnal gweithdrefnau archwilio i ymateb i'r risgiau hynny, yn cynnwys cael tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol a phriodol i roi sail ar gyfer ein barn.

Fe wnaethom drafod annibyniaeth ein harchwiliad gan gydymffurfio gyda Safon Moesegol Diwygiedig 2019 gydag aelodau'r tîm ymgysylltu wrth gynllunio'r archwiliad a monitro ein hannibyniaeth yn barhaus ar hyd y broses.

Dynodi ac asesu risgiau posibl yn gysylltiedig ag afreoleidd-dra

Wrth ddynodi ac asesu risgiau camddatganiad sylweddol yng nghyswllt afreoleidd-dra, yn cynnwys twyll a diffyg cydymffurfiaeth gyda chyfreithiau a rheoliadau, roedd ein

CCC Un
Gynhadledd
Tai Fawr 2023

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

datganiadau ariannol ac unrhyw ddangoswyr posibl o dwyll;

- cael dealltwriaeth o'r fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol y mae'r Elusen yn gweithredu ynddynt, gyda ffocws ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny oedd ag effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylweddol ar weithrediadau'r Elusen. Roedd y cyfreithiau a rheoliadau allweddol y gwnaethom eu hystyried yn y cyd-destun hwn yn cynnwys Deddf Cwmnïau y Deyrnas Unedig a deddfwriaeth berthnasol ar drethiant.

gweithdrefnau'n cynnwys y dilynol:

- dynodi, gwerthuso a chydymffurfio gyda chyfreithiau a rheoliadau a ph'un ai oeddent yn gwybod am unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfiaeth;
- canfod ac ymateb i risgiau twyll ac os oes ganddynt wybodaeth o unrhyw dwyll gwirioneddol, amheuaeth o dwyll neu dwyll honedig;
- y mesurau rheoli mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau yn gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfiaeth gyda chyfreithiau a rheoliadau;
- trafod ymysg y tîm ymgysylltu sut a lle y gallai twyll ddigwydd yn y

Ymateb archwiliad i'r risgiau a ddynodwyd

Yn ogystal â'r uchod, roedd ein gweithdrefnau i ymateb i'r risgiau a ddynodwyd yn cynnwys y dilynol:

- adolygu datgeliadau'r datganiad ariannol a phrofi dogfennau atebol i asesu cydymffurfiaeth gyda chyfreithiau a rheoliadau perthnasol;
- holi rheolwyr am ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl; cyflawni gweithdrefnau dadansoddi i ddynodi unrhyw berthnasoddedd annisgwyl a allai ddangos risgiau o gamdatganiad sylweddol oherwydd twyll;
- darllen cofnodion cyfarfodydd sy'n ymwneud â llywodraethiant;

→

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL

-
- wrth asesu risg twyll drwy wrthwneud rheolwyr ar fesurau rheoli, gan brofi pa mor briodol yw cofnodion dyddlyfrau ac addasiadau eraill;
 - asesu os yw dyfarniadau a wnaethpwyd mewn amcangyfrifon cyfrifeg yn dangos unrhyw dueddiad posibl a;
 - gwerthuso rhesymeg weithredol unrhyw drafodion sylweddol sy'n anarferol neu tu allan i'r llwybr gweithredu arferol.

Fe wnaethom hefyd gyfathrebu cyfreithiau a rheoliadau a ddynodwyd ac unrhyw risgiau twyll posibl i holl aelodau'r tîm ymgysylltu a pharhau'n effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfiaeth gyda chyfreithiau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad;

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau ar gyfer archwilio y datganiadau ariannol ar gael ar wefan

DocuSigned by:

Henry Lloyd Davies

**Henry Lloyd Davies (Uwch Archwilydd Statudol) dros ac ar ran Bevan Buckland LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Statudol**

Llawr Daear Cardigan House, Castle Court, Parc Menter Abertawe, Abertawe, SA7 9LA

Dyddiad: 11/8/2023

y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn ffurfio rhan o'n Hadroddiad i'r Archwilwyr Annibynnol.

Y defnydd o'n hadroddiad

Gwneir yr adroddiad hwn yn llwyr i aelodau'r cwmni elusennol, fel corff, yn unol â Phennod 3 Rhan 16 Deddf Cwmnïau 2006. Cynhaliwyd ein gwaith archwilio fel y gallem ddatgan i aelodau'r cwmni elusennol y materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu nodi iddynt mewn adroddiad archwilwyr ac am ddim diben arall.

I'r graddau llawnaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn na thybio cyfrifoldeb i unrhyw un heblaw'r cwmni elusennol ac aelodau'r cwmni elusennol fel corff, ar gyfer ein gwaith archwilio, neu ar gyfer y farn yr ydym wedi ei ffurfio.

CCC
Cynhadledd
Flynyddol
2022

CYFRIFON 2022–23

Datganiad Ariannol

ar gyfer y flwyddyn
a ddiweddodd
31 Mawrth 2023
ar gyfer Cartrefi
Cymunedol Cymru

Abertillery
Tai Calon

CYFRIFON 2022–23

Datganiad Gweithgareddau Ariannol

Datganiad gweithgareddau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddiweddodd 31 Mawrth 2023	Nodi- adau	Cronfeydd gyda chyfyngiad £	Cronfeydd heb gyfyngiad £	2023 Cyfanswm cronfeydd £	2022 Cyfanswm cronfeydd £
INCWM A GWADDOLAU O					
Cyfraniadau a chymynroddion	3	540	-	540	7,543
Gweithgareddau elusennol	5	1,730,584	-	1,730,584	1,883,014
Incwm buddsoddi	4	3,403	-	3,403	1,164
Cyfanswm		1,734,527	-	1,734,527	1,891,721
GWARIANT AR					
Gweithgareddau elusennol	6	1,664,986	3,326	1,668,312	1,847,397
INCWM/GWARIANT (NET)					
Enillion/(colledion) eraill cydnabyddedig		69,541	(3,326)	66,215	44,324
Enillion/(colledion) actiwaraidd ar gynlluniau budd diffiniedig		(147,000)	-	(147,000)	498,000
Symud net mewn cronfeydd		(77,459)	(3,326)	(80,785)	542,324
CYSONI CRONFEYDD					
Cyfanswm cronfeydd a ddygwyd ymlaen		154,313	31,583	185,896	(356,428)
CYFANSWM CRONFEYDD A GARIWYD YMLAEN		76,854	28,257	105,111	185,896

Mae'r nodiadau yn ffurfio rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

CYFRIFON 2022–23

Datganiad Sefyllfa Ariannol

Coleg Menai
ClwydAlyn

CYFRIFON 2022-23

Datganiad sefyllfa ariannol 31 Mawrth 2023	Nodiadau	Cronfeydd gyda chyfyngiad £	Cronfeydd heb gyfyngiad £	2023 Cyfanswm cronfeydd £	2022 Cyfanswm cronfeydd £
ASEDAU SEFYDLOG					
Asedau anniriaethol	13	6,612	-	6,612	-
Asedau diriaethol	14	11,434	-	11,434	18,816
Buddsoddiadau	15	1	-	1	1
		18,047	-	18,047	18,817
ASEDAU CYFREDOL					
Dyledwyr	16	571,050	-	571,050	624,125
Arian yn y banc		1,860,580	28,257	1,888,837	1,765,126
		2,431,630	28,257	2,459,887	2,389,251
CREDYDWYR					
Symiau a ddaw'n ddyledus o fewn un flwyddyn	17	(1,869,823)	-	(1,869,823)	(1,751,172)
ASEDAU CYFREDOL NET		561,807	28,257	590,064	638,079
CYFANSWM ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		579,854	28,257	608,111	656,896
RHWYMEDIGAETH PENSIWN	20	(503,000)	-	(503,000)	(471,000)
ASEDAU/ (RHWYMEDIGAETHAU) NET		76,854	28,257	105,111	185,896
CRONFEYDD	19				
Cronfeydd heb gyfyngiad				76,854	154,313
Cronfeydd gyda chyfyngiad				28,257	31,583
CYFANSWM CRONFEYDD				105,111	185,896

Cafodd y datganiadau ariannol eu paratoi yn unol â'r darpariaethau cymwys i gwmnïau elusennol sy'n ddarostyngedig i'r system cwmnïau bach.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol hyn gan y Bwrdd Ymddiriedolwyr a awdurdododd eu cyhoeddi ar 20 Gorffennaf 2023 a chawsant eu llofnodi ar ei ran gan:

DocuSigned by:

F2B2D7F585594E7...
R A Martyn-Johns
Ymddiriedolydd

DocuSigned by:

604A5761315E427...
P Kennedy
Ymddiriedolydd

CYFRIFON 2022–23

Datganiad Llif Arian

Datganiad llif arian am y flwyddyn a ddiweddodd 31 Mawrth 2023	Nodiadau	2023 £	2022 £
Llif arian o weithgareddau gweithredu			
Arian a gynhyrchwyd o weithrediadau	1	131,134	180,787
Arian net a ddarparwyd gan weithgareddau gweithredu		131,134	180,787
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Prynu asedau sefydlog anniriaethol		(9,918)	-
Prynu asedau sefydlog diriaethol		(908)	(7,780)
Gwerthu asedau sefydlog diriaethol		-	100
Llog a dderbyniwyd		3,403	1,164
Arian net mewn gweithgareddau buddsoddi		(7,423)	(6,516)
Newid mewn arian a chyfwerth arian yn y cyfnod adrodd		123,711	174,271
Arian a chyfwerth arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd		1,765,126	1,590,855
Arian a chyfwerth arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd		1,888,837	1,765,126

CYFRIFON 2022–23

Nodiadau i'r Datganiad o Lif Arian

1. Cysoni incwm net i lif arian net o weithgareddau gweithredu

	2023 £	2022 £
INCWM NET AR GYFER Y CYFNOD ADRODD (YN UNOL Â'R DATGANIAD GWEITHGAREDDAU ARIANNOL)	66,215	44,324
Adasiadau ar gyfer:		
Costau dibrisiant	11,596	19,640
Colled ar waredu ag asedau sefydlog	-	7,196
Llog a dderbyniwyd	(3,403)	(1,164)
Gostyngiad mewn dyledwyr	53,075	23,787
Cynnydd mewn credydwyr	118,651	162,004
Gwahaniaeth rhwng tâl pensiwn a chyfraniadau arian	(115,000)	(75,000)
Arian net a ddarperir gan weithrediadau	131,134	180,787

2. Dadansoddiad o newidiadau mewn cronfeydd net

ARIAN NET	At 1/4/22 £	Cash flow £	At 31/3/23 £
Arian yn y banc	1,765,126	123,711	1,888,837
	1,765,126	123,711	1,888,837
Cyfanswm	1,765,126	123,711	1,888,837

CYFRIFON 2022–23

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

1. Polisiau cyfrifeg

Sail Paratoi

Paratowyd datganiadau ariannol y corff elusennol, sy'n gorff budd cyhoeddus dan FRS 102, yn unol â SORP Elusennau (FRS 102) 'Cyfrifeg ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad o Arfer a Argymhellir gweithredol i elusennau yn paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol gweithredol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS) (daeth i rym 1 Ionawr 2019)', Safon Adrodd Ariannol 102 'Y Safon Adrodd Ariannol gweithredol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon' a Deddf Cwmnïau 2006'. Cafodd y datganiadau ariannol eu paratoi dan y confensiwn cost hanesyddol.

Paratoi datganiadau ariannol cyfunol

Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys gwybodaeth am Cartrefi Cymunedol Cymru fel cwmni elusennol ac nid ydynt yn cynnwys gwybodaeth ariannol cyfunol fel rhiant y grŵp. Mae'r elusen yn eithriedig dan Adran 399(2)A Deddf Cwmnïau 2006 ac Offeryn Statudol – 2008/629 Rheoliad 19 o'r gofynion i baratoi datganiadau ariannol cyfunol.

Mae'r Ymddiriedolwyr wedi adolygu sefyllfa'r is-gwmni (Community Housing Cymru – Policy & Research Limited) ar ddiwedd y flwyddyn ac yn teimlo bod y

gwahaniaeth rhwng y swm a gyfrannwyd i'r elusen o gymharu â'r incwm i'r is-gwmni yn ansylweddol i haeddu cyfuno.

Roedd cyfanswm incwm yr is-gwmni yn gyfanswm o £540 gyda threuliau o £1. Mae asedau net yr is-gwmni ar ddiwedd y flwyddyn yn £539.

Incwm

Caiff yr holl incwm ei gydnabod yn y Datganiad Gweithgareddau Ariannol unwaith mae gan yr elusen hawl i'r cronfeydd, cafodd unrhyw amodau perfformiad a roddir ar yr eitem(au) incwm eu cyflawni, mae'n debygol y caiff yr incwm ei dderbyn ac y gellir mesur y swm yn ddibynadwy.

Caiff incwm o grantiau'r llywodraeth a grantiau eraill, p'un ai yn grantiau 'cyfalaf' neu grantiau 'refeniw', ei gydnabod pan mae gan yr elusen hawl i'r cronfeydd, y cafodd unrhyw amodau perfformiad a osodir ar y grantiau eu cyflawni, mae'n debygol y caiff yr incwm ei dderbyn a bod y swm y gellir ei fesur yn ddibynadwy ac y gellir mesur y swm yn ddibynadwy ac ni chaiff ei ohirio.

Caiff incwm ffioedd aelodaeth ei gyfrifo ar sail cronladau a chaiff ei gydnabod yng nghyfnod yr aelodaeth.

Caiff incwm o gyrsiau a chynadleddau ei gydnabod pan

CYFRIFON 2022–23

→ gynhelir y digwyddiad dan sylw.

Caiff llog ar gronfeydd a gedwir ar adnau ei gynnwys pan mae'n dderbyniadwy a gall yr elusen fesur y swm yn ddibynadwy; mae hyn fel arfer pan geir hysbysiad o'r llog a dalwyd neu sy'n daladwy gan y banc.

Gwariant

Caiff rhwymedigaethau eu cydnabod fel gwariant cyn gynted â bod rhwymedigaeth cyfreithiol neu adeiladol yn ymrwmo'r elusen i'r gwariant hwnnw, mae'n debygol y bydd angen trosglwyddo buddion economaidd mewn setliad a gellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Caiff gwariant ei gyfrifo ar sail cronïadau a chafodd ei ddsbarthu dan benawdau sy'n cronni'r holl gost yn gysylltiedig gyda'r categori. Lle na fedrir priodoli costau yn uniongyrchol i benawdau neilltuol cawsant eu dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson gyda defnydd anoddau.

Mae gwariant elusennol yn cynnwys y costau hynny a gaiff yr elusen wrth gyflawni ei gweithgareddau, yn gostau y gellir ei priodoli'n uniongyrchol a hefyd gostau cymorth anuniongyrchol.

Dyrannu a dosrannu costau cymorth

Costau cymorth yw'r swyddogaethau hynny sy'n cynorthwyo gwaith yr

elusen ond nad ydynt yn gwneud gweithgareddau elusennol yn uniongyrchol. Mae costau cymorth yn cynnwys costau swyddfa gefn, cyllid, personél, cyflogres a chostau llywodraethiant sy'n cefnogi gweithgareddau'r elusen. Rhoddir nodyn o'r costau hyn yn nodyn 6.

Asedau sefydlog anniriaethol

Cwrt Canna,
Llangan
Newydd

Darperir amorteiddio yn dilyn y cyfraddau blynyddol dilynol er mwyn dileu pob ased dros ei amcangyfrif oes ddefnyddiol.

- Meddalwedd cyfrifiadurol – 3 blynedd llinell syth

Asedau sefydlog diriaethol

Darperir dibrisiant ar y cyfraddau blynyddol dilynol er mwyn dileu pob ased

dros ei amcangyfrif oes ddefnyddiol.

- Gosodion a ffitiadau – 20% balans gostyngol
- Offer cyfrifiadurol – 25% llinell syth

Asedau sefydlog diriaethol

Caiff asedau dros £500 eu cyfalafu.

Trethiant

Caiff yr elusen ei heithrio o dreth ar incwm ac enillion a ddaw o fewn adran 505 Deddf Trethi 1988 neu adran 252 Deddf Trethiant Enillion Taladwy 1992 i'r graddau y cânt eu cymhwyso i'r amcanion elusenol.

Cyfrifeg cronfa

Mae cronfeydd heb gyfyngiad ar gael i'w defnyddio ar ddisgresiwn yr Ymddiriedolaeth i hybu amcanion cyffredinol yr elusen ac na chafodd eu dynodi ar gyfer dibenion eraill.

Mae cronfeydd dynodedig yn gronfeydd heb gyfyngiad a glustnodwyd gan yr Ymddiriedolwyr ar gyfer dibenion neilltuol a ddaw mewn cyfnodau yn y dyfodol.

Cronfeydd gyda chyfyngiad yw cronfeydd y mae cyfyngiadau penodol arnynt a osodwyd gan roddwyr neu a gafodd eu codi ar gyfer dibenion neilltuol. Caiff nod a defnydd pob cronfa gyfyngedig eu rhoi yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

→

CYFRIFON 2022–23

→ **Costau pensiwn a buddion ôl-ymddeol eraill**

Ar gyfer cynlluniau budd-dal diffiniedig y symiau a godir i'r Datganiad Gweithgareddau Ariannol yw'r costau gwasanaeth cyfredol a cholledion ar setliadau a chwtogiadau. Cânt eu cynnwys fel rhan o gostau staff. Caiff costau gwasanaeth y gorffennol eu cydnabod yn uniongyrchol yn y Datganiad Gweithgareddau Ariannol os cafodd y buddion eu breinio. Os na chafodd y buddion eu breinio yn syth, caiff y costau eu cydnabod dros y cyfnod nes bod breinio yn digwydd. Caiff cost llog a'r adenilliad disgwylidig ar asedau eu dangos fel swm net costau cyllid arall neu gredydau ger llog. Caiff adenillion a cholledion actiwaraid eu cydnabod yn syth yn y Datganiad Gweithgareddau Ariannol.

Caiff cynlluniau budd diffiniedig eu cyllido, gydag asedau'r cynllun yn cael eu dal ar wahân i rai yr elusen, mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Caiff asedau cynllun pensiwn eu mesur ar werth teg a chaiff rhwymedigaethau eu mesur ar sail actiwaraid yn defnyddio dull uned amcanol a'i ostwng ar gyfradd gyfwerth â chyfradd gyfredol adenilliad ar fond corfforaethol ansawdd uchel neu o werth cyfatebol a thymor i rwymedigaethau'r cynllun. Ceir y prisiau actiwaraid

o leiaf bob tair blynedd a chânt eu diweddarau ar ddyddiad pob mantolen. Caiff yr ased neu rwymedigaeth budd diffiniedig dilynol, net o'r dreth ohiriedig gysylltiedig, eu cyflwyno ar wahân ar ôl asedau net eraill ar wyneb y fantolen.

Ymrwymiadau hur bwrcas a phrydlesau

Caiff rhenti a gaiff eu talu dan brydlesau gweithredu eu codi ar y cyfrif elw a cholled ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles.

Buddsoddiadau

Caiff buddsoddiadau eu cynnwys yn y cyfrifon ar werth marchnad. Lle cânt eu dal fel buddsoddiad parhaus cânt eu cynnwys o fewn Asedau Sefydlog. Caiff enillion heb eu gwireddu a ddelir eu cynnwys ar wahân i Incwm Buddsoddi dan 'Enillion Eraill Cydnabyddedig'.

Caiff y buddsoddiad yn yr is-gwmni ei gofnodi ar werth yr asedau net ar y dyddiad y daeth yr is-gwmni i'r grŵp.

Incwm Gohiriedig

Mae incwm gohiriedig yn cynrycholi incwm a dderbyniwyd ond nas enillwyd fel ar ddiwedd y flwyddyn. Mae incwm gohiriedig yn bennaf yn cynnwys incwm ar ffioedd aelodaeth a dderbyniwyd ymlaen llaw yn y cyfnod aelodaeth.

CCC

Cynhadledd

Flynyddol

2022

Statws Cyfreithiol yr Elusen

Mae'r Elusen yn gwmni cyfyngedig drwy warant ac nid oes ganddi unrhyw gyfalaf cyfranddaliadau. Pe byddai'r elusen yn dirwyn i ben, mae'r rhwymedigaeth yng nghyswllt y warant wedi ei gyfyngu i £1 fesul aelod o'r elusen.

Dyledwyr

Caiff dyledwyr masnach a dyledwyr eraill eu cydnabod ar werth y setliad dyledus.

Arian yn y banc ac mewn llaw

Mae arian yn y banc ac arian mewn llaw yn cynnwys arian a buddsoddiadau tymor byr hylif iawn, gydag aeddfedrwydd byr o dri mis neu lai o'r dyddid caffael neu agor y cyfrif adnau neu gyfrif tebyg.

Credydwyr a darpariaethau

Caiff credydwyr a darpariaethau eu cydnabod lle mae gan yr elusen rwymedigaeth bresennol fel canlyniad

CYFRIFON 2022–23

→ i ddigwyddiad yn y gorffennol fydd yn debygol o arwain at drosglwyddo cronfeydd i drydydd parti ac y gall y swm dyledus i setlo'r rhwymedigaeth gael ei fesur neu ei amcangyfrif yn ddibynadwy. Fel arfer caiff credydwy'r a darpariaethau eu cydnabod ar eu swm setliad ar ôl caniatáu am unhyw ostyngiad masnach sy'n ddyledus.

Offerynnau Ariannol

Dewisodd yr elusen weithredu darpariaethau Adran 11 'Offerynnau Ariannol Sylfaenol' ac Adran 12 'Materion Eraill Offerynnau Ariannol' FRS 102 i'w holl offerynnau ariannol.

Caiff offerynnau ariannol eu cydnabod yn natganiad sefyllfa ariannol yr elusen pan ddaw'r elusen yn rhan o ddarpariaethau contractiol yr offeryn.

Caiff asedau a rhwymedigaethau ariannol eu gwrthbwysu, gyda'r symiau net a gyflwynir yn y datganiadau ariannol, lle mae hawl cyfreithiol orfodadwy i wrthbwysu'r symiau cydnabyddedig a bod bwriad i setlo ar sail net neu i wireddu'r ased a setlo'r rhwymedigaeth ar yr un pryd.

Asedau ariannol sylfaenol

Fel arfer caiff asedau ariannol sylfaenol, sy'n cynnwys masnach ac eitemau derbyniadwy eraill a balansau arian a banc eu mesur i ddechrau ar bris y

trafodiad yn cynnwys costau trafodiad a chânt wedyn eu cario ar gost wedi ei amorteiddio yn defnyddio'r dull llog gweithredol os nad yw'r trefniant yn cyfrif fel trafodiad ariannol, lle caiff y trafodiad ei fesur ar werth presennol derbyniadau'r dyfodol wedi eu gostwng ar gyfradd llog y farchnad.

Church Court
Hafod

Caiff dyledwyr masnach, benthyciadau ac symiau derbyniadwy eraill sydd â thaliadau sefydlog neu benderfynadwy na chaiff eu dyfynnu mewn marchnad actif eu dosbarthu fel “benthyciadau a symiau derbyniadwy”. Caiff benthyciadau a symiau derbyniadwy eu mesur ar gost wedi

amorteiddio yn defnyddio'r dull llog gweithredol, llai unrhyw amhariad.

Caiff llog ei gydnabod drwy gymhwysu'r gyfradd llog gweithredol, heblaw am symiau derbyniadwy tymor byr lle byddai cydnabod llog yn ansylweddol. Mae'r dull llog gweithredol yn ddull o gyfrif cost wedi amorteiddio ar gyfer offeryn dyled ac o ddyrannu'r incwm llog dros y cyfnod perthnasol. Y gyfradd log weithredol yw'r gyfradd sy'n gostwng yn union yr amcangyfrif o dderbyniadau arian y dyfodol drwy oes ddisgwyliedig yr offeryn dyled i'r swm cario net ar gydnabyddiaeth ddechreuol.

Amhariad asedau ariannol

Caiff asedau ariannol, heblaw'r rhai a gaiff eu dal ar werth teg drwy elw a cholled, eu hasesu ar gyfer dangosyddion o amhariad ar bob dyddiad diwedd adrodd.

Caiff asedau ariannol eu hamharu lle mae tystiolaeth wrthrychol, fel canlyniad i un neu fwy o ddigwyddiadau a fu ar ôl y gydnabyddiaeth ddechreuol o'r ased ariannol, yr effeithiwyd ar yr amcangyfrif o lif arian y dyfodol. Os amherir ar ased, y golled amharu yw'r gwahaniaeth rhwng y swm cario a gwerth presennol yr amcangyfrif llif arian ar gyfradd log weithredol wreiddiol yr ased. Caiff y golled amhariad ei chydnabod mewn elw neu golled.

→

CYFRIFON 2022–23

→ Os oes gostyngiad yn y golled amhariad yn deillio o ddigwyddiad ar ôl cydnabod yr amhariad, caiff yr amhariad ei wrthdroi. Mae'r gwrthdroi o'r fath fel nad yw'r swm cario cyfredol yn fwy nag a fyddai'r swm cario wedi bod pe byddai'r amhariad heb gael ei gydnabod yn flaenorol. Caiff y gwrthdroi mewn amhariad ei gydnabod mewn elw neu golled.

Dadgydnabod asedau ariannol

Dim ond pan fydd yr hawliau contractiol i'r llif arian o'r ased yn dod i ben neu y cânt eu setlo y caiff asedau ariannol eu dadgydnabod, neu pan fo'r elusen yn trosglwyddo'r ased ariannol ac yn sylweddol yr holl risgiau a gwobrau perchnogaeth i gorff arall, neu os caiff rhai risgiau a gwobrau sylweddol o berchnogaeth eu cadw ond y cafodd rheolaeth o'r ased ei throsglwyddo i barti arall a all werthu'r ased yn llwyr i drydydd parti heb fod yn gysylltiedig.

Dosbarthiad rhwymedigaethau ariannol

Caiff rhwymedigaethau ariannol eu dosbarthu yn ôl sylwedd y trefniadau contractiol yr ymrwymwyd iddynt.

Rhwymedigaethau ariannol sylfaenol

Caiff rhwymedigaethau ariannol sylfaenol, yn cynnwys symiau masnach

a symiau eraill taladwy a benthyciadau gan gyd gwmnïau'r grŵp a ddsberthir fel dyled, eu cydnabod i ddechrau ar bris y trafodiad os nad yw'r trefniant yn cyfrif fel trafodiad cyllido, lle caiff y mesur dyled ei fesur ar werth presennol derbyniadau'r dyfodol wedi eu gostwng ar gyfradd llog y farchnad.

Yn ddilynol caiff offerynnau dyled eu cario ar gost wedi ei amorteiddio, yn defnyddio'r dull cyfradd log gweithredol.

Mae symiau taladwy masnach yn rhwymedigaethau i dalu am nwyddau neu wasanaethau a gafodd eu caffael fel rhan o gwrs cyffredin busnes gan gyflenwyr. Caiff cyfrifon taladwy eu dosbarthu fel rhwymedigaethau cyfredol os yw taliad yn ddyledus o fewn un flwyddyn neu lai. Caiff symiau taladwy masnach eu cydnabod i ddechrau ar bris trafodion ac wedyn eu mesur ar gost wedi ei amorteiddio yn defnyddio'r dull llog gweithredol.

Caiff rhwymedigaethau ariannol eu dosbarthu yn ôl sylwedd y trefniadau contractiol yr ymrwymir iddynt.

Dadgydnabod rhwymedigaethau ariannol

Caiff rhwymedigaethau ariannol eu dadgydnabod pan ddaw goblygiadau contractiol y cwmni i ben neu y cânt eu cyflawni neu eu canslo.

Glasdir
ClwydAlyn

2. Dyfarniadau cyfrifeg critigol a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Dyfarniadau rheoli sylweddol a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Mae paratoi'r datganiadau ariannol yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar gymhwyso polisiâu a symiau asedau a rhwymedigaethau, incwm a threuliau

a adroddwyd. Mae'r amcangyfrifon a'r thybiaethau cysylltiedig yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a gwahanol ffactorau eraill y credir eu bod yn rhesymol dan yr amgylchiadau. Mae canlyniadau hyn yn ffurfio'r sail dros wneud y dyfarniadau am werthoedd cario asedau a rhwymedigaeth nad ydynt yn amlwg ar unwaith o ffynonellau eraill. Gall canlyniadau gwirioneddol wahaniaethu o'r amcangyfrifon hyn.

Caiff amcangyfrifon a'r thybiaethau sylfaenol eu hadolygu ar sail barhaus.

CYFRIFON 2022–23

- Caiff diwygiadau i amcangyfrifon cyfrifeg eu cydnabod yn y cyfnod y caiff yr amcangyfrif ei ddiwygio ac unrhyw gyfnodau yn y dyfodol yr effeithir arnynt.

Dyfarniadau rheoli sylweddol

Mae'r dilynol yn ddyfarniadau rheoli wrth gymhwyso polisiau cyfrifeg yr elusen sydd â'r effaith fwyaf sylweddol ar y symiau a gynnabyddir yn y datganiadau ariannol.

Darpariaethau

Caiff darpariaethau eu cydnabod pan mae gan yr elusen rwymedigaeth gyfredol (cyfreithiol neu adeiladol) fel canlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Mae'n debygol y bydd angen i'r elusen setlo'r rhwymedigaeth, a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Mae'r darpariaethau hyn angen amcangyfrif gorau rheolwyr o'r gostau a geir yn seiliedig ar ofnyion deddfwriaethol a contractiol. Yn ychwanegol, mae angen dyfarniad rheolwyr ar amseriad y lliw arian a'r cyfraddau gostyngiad a ddefnyddiwyd i sefydlu gwerth presennol net y rhwymedigaethau.

Cynllun pensiwn budd diffiniedig

Mae gan yr elusen rwymedigaeth i dalu buddion pensiwn i rai cyflogeion.

Mae cost y buddion hyn a gwerth presennol yr ased neu rwymedigaeth yn dibynnu ar nifer o ffactorau, yn cynnwys disgwyliad oes, cynnydd cyflogau, prisiad asedau a chyfradd gostyngiad bondiau corfforaethol. Mae rheolwyr yn amcangyfrif y ffactorau hyn wrth benderfynu'r ased pensiwn neu rwymedigaeth net yn y fantolen yn ogystal â phriodolder y gynnabyddiaeth o unrhyw ased. Mae'r tybiaethau yn adlewyrchu profiad hanesyddol a thueddiadau cyfedol.

CCC Cynhadledd
Llywodraethiant
2023

3. Cyfraniadau a gwaddolau

	2023 £	2022 £
Cymorth rhodd	540	7,543

4. Incwm buddsoddiad

	2023 £	2022 £
Llog cyfrif adnau	3,403	1,164

5. Incwm o weithgareddau elusennol

	Gweithgaredd	2023 £	2022 £
Ffioedd aelodaeth	Gweithgareddau elusennol	1,486,543	1,486,061
Ffioedd cyrsiau hyfforddiant	Gweithgareddau elusennol	14,350	143,625
Incwm marchnata a ffioedd cynadleddau	Gweithgareddau elusennol	114,310	111,473
Contractau affinedd	Gweithgareddau elusennol	12,779	13,928
Incwm amrywiol	Gweithgareddau elusennol	20,218	79,493
Incwm secondiad	Gweithgareddau elusennol	52,449	48,434
Yswiriant rhwymedigaeth cyfarwyddwyr a swyddogion	Gweithgareddau elusennol	29,935	-
		1,730,584	1,883,014

CYFRIFON 2022–23

6. Costau gweithgareddau elusennol

	Costau Uniongyrchol £	Costau cymorth (gweler nodyn 7) £	£ £
Gweithgareddau elusennol	1,564,348	103,964	1,668,312

7. Costau cymorth

	Arall £	Costau cymorth £	Costau cymorth £
Gweithgareddau elusennol	87,964	16,000	103,964

Mae costau cymorth, a gynhwysir yn yr uchod, fel sy'n dilyn:

	2023 Gweithgareddau elusennol £	2022 Cyfanswm gweithgareddau £
Costau TG	12,718	87,754
Ffioedd Ymgynghori a Phroffesiynol	60,600	48,385
Costau banc	510	1,578
Ffioedd archwilio	14,136	11,370
Llog ar rwymedigaethau cynllun pensiwn	16,000	26,000
	103,964	175,087

8. Incwm (gwariant) net

Caiff incwm/(gwariant) net ei nodi ar ôl codi tâl/(credydu):

	2023 £	2022 £
Dibrisiant – asedau a berchnogir	8,290	19,640
Diffyg ar waredu asedau sefydlog	-	7,196
Amorteiddio meddalwedd cyfrifiadurol	3,306	-
Ffioedd archwilio	14,136	11,370

9. Cydnabyddiaeth ariannol a buddion ymddiriedolwyr

Nid oedd unrhyw gydnabyddiaeth ariannol i ymddiriedolwyr na buddion eraill ar gyfer y flwyddyn a ddiweddodd 31 Mawrth 2023 nac am y flwyddyn a ddiweddodd 31 Mawrth 2002.

Treuliau ymddiriedolwyr

Ad-dalwyd costau teithio o £145 (2022 Dim) i ymddiriedolwyr yn y flwyddyn.

CYFRIFON 2022–23

10. Costau staff

	2023 £	2022 £
Cyflogau	1,005,385	947,456
Costau nawdd cymdeithasol	104,862	94,164
Costau pensiwn eraill	53,717	54,244
	1,163,964	1,095,864

Cafwyd incwm secondiad o £52,449 am gostau staff a gynhwysir yn y dadansoddiad uchod.

Roedd nifer misol cyfartalog cyflogeion yn ystod y flwyddyn fel sy'n dilyn:

	2023	2022
Gwasanaethau Canolog	5	4
Cyfathrebu	3	3
Polisi a gwasanaethau aelodau	12	12
Digwyddiadau	2	3
	22	22

Nifer y cyflogeion yr oedd eu buddion cyflogeion (ac eithrio costau pensiwn cyflogwyr) yn fwy na £60,000 oedd:

	2023	2022
£60,001 - £70,000	-	2
£70,001 - £80,000	-	1
£80,001 - £90,000	1	-
£100,001 - £110,000	1	1
£150,001 - £160,000	1	-
	3	4

Y taliadau i'r aelod o staff gyda'r tâl uchaf oedd £157,150.

Mae'r costau ar gyfer y cyflogai ar y tâl uchaf yn cynnwys costau dileu swydd a therfynu a gafwyd fel canlyniad i ailstrwythuro yn y flwyddyn.

Yn ystod y flwyddyn roedd cyfanswm buddion cyflogeion a dderbyniwyd gan bersonél rheoli allweddol yn gyfanswm o £383,275 (2022: £277,559). Personél rheoli allweddol Cartrefi Cymunedol Cymru yw ei Uwch Grŵp Rheoli. Mae'r swm hwn yn cynnwys y costau dileu swydd a therfynu a nodir uchod.

Yn ystod y flwyddyn, roedd yr iawndal cronrus am golli swydd personél rheoli allweddol yn £86,515 (£2021: £39,338).

CYFRIFON 2022-23

11. Cymharwyr ar gyfer y datganiad o weithgareddau ariannol

	Cronfeydd heb gyfyngiad £	Cronfeydd gyda chfyngiad £	Cyfanswm cronfeydd £
INCWM A GWADDOLAU O			
Cyfraniadau a chymynroddion	7,543	-	7,543
Gweithgareddau elusenol			
Gweithgareddau elusenol	1,883,014	-	1,883,014
Incwm buddsoddi	1,164	-	1,164
Cyfanswm	1,891,721	-	1,891,721
GWARIANT AR			
Gweithgareddau elusenol			
Gweithgareddau elusenol	1,843,761	3,636	1,847,397
NCWM/(GWARIANT) NET	47,960	(3,636)	44,324
Enillion/(colledion) eraill cydnabyddedig			
Enillion actiwaraid ar gynlluniau budd diffiniedig	498,000	-	498,000
Symudiad net mewn cronfeydd	545,960	(3,636)	542,324
CYSONI CRONFEYDD			
Cyfanswm cronfeydd a ddygwyd ymlaen	(391,647)	35,219	(356,428)
CYFANSWM CRONFEYDD A GARIWYD YMLAEN	154,313	31,583	185,896

12. Trethiant

Fel elusen gofrestredig, nid oes rhwymedigaeth i dreth ar incwm ac enillion a ddaw o fewn adran 505 Deddf Trethiant 1988 neu a256 Deddf Trethiant Enillion a Godir 1992, i'r graddau y cânt eu cymhwyso i amcanion elusennol yr Elusen.

13. Asedau sefydlog anniriaethol

	Meddalwedd cyfrifiadurol £
COST	
Ychwanegiadau	9,918
AMORTEIDDIO	
Tâl am y flwyddyn	3,306
GWERTH LLYFR NET	
Fel ar 31 Mawrth 2023	6,612
Ar 31 Mawrth 2022	-

CYFRIFON 2022–23

14. Asedau sefydlog anniriaethol

	Gosodion a ffitiadau £	Offer cyfrifiadur £	Cyfanswm £
COST			
Ar 1 Ebrill 2022	-	38,206	38,206
Ychwanegiadau	908	-	908
Ar 31 Mawrth 2023	908	38,206	39,114
DIBRISIANT			
Ar 1 Ebrill 2022	-	19,390	19,390
Tâl am y flwyddyn	182	8,108	8,290
Ar 31 Mawrth 2023	182	27,498	27,680
GWERTH LLYFR NET			
Ar 31 Mawrth 2023	726	10,708	11,434
Ar 31 Mawrth 2023	-	18,816	18,816

15. Buddsoddiadau ased sefydlog

	Cyfranddaliadau mewn ymrwymïadau grŵp £
GWERTH MARCHNAD	
Ar 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023	1
GWERTH LLYFR NET	
Ar 31 Mawrth 2023	1
Ar 31 Mawrth 2023	1

Nid oedd asedau buddsoddi tu allan i'r Deyrnas Unedig.

	Cyfranddaliadau mewn ymrwymïadau grŵp £
Cost neu Brisiant	
Community Housing Cymru – Policy & Research	1
	1

Cyfranddaliadau mewn ymrwymïadau grŵp yw buddsoddiad y cwmni yn yr is-gwmni masnachu, Community Housing Cymru – Policy and Research Limited, cwmni sy'n cynhyrchu cronfeydd ar gyfer ac a weithredir gan Cartrefi Cymunedol Cymru. Mae'r buddsoddiad yn cynrycholi daliad 100% o'r cyfranddaliadau cyffredin o £1 yr un.

CYFRIFON 2022–23

16. Dyledwyr: Symiau a ddaw'n ddyledus o fewn un flwyddyn

	2023 £	2022 £
Dyledwyr masnach	447,835	504,941
Dyledwyr eraill	123,215	119,184
	571,050	624,125

17. Credydwyr: Symiau a ddaw'n ddyledus o fewn un flwyddyn

	2023 £	2022 £
Credydwyr masnach	115,781	48,089
Nawdd cymdeithasol a threthi eraill	21,411	22,546
Credydwyr pensiwn	8,524	18,207
Credydwyr eraill	162,636	175,787
Incwm ymlaen llaw	1,561,471	1,486,543
	1,869,823	1,751,172

18. Cytundebau prydlles

Daw isafwm taliadau prydlles dan brydlesau gweithredu na fedrir eu canslo yn ddyledus fel sy'n dilyn:

	2023 £	2022 £
O fewn un flwyddyn	5,388	–

19. Symudiad mewn cronfeydd

	Ar 1/4/22 £	Symudiad net mewn cronfeydd £	Ar 31/3/23 £
Cronfeydd heb gyfyngiad			
Cronfa Gyffredinol	154,313	(77,459)	76,854
Cronfeydd gyda chyfyngiad			
Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol	31,583	(3,326)	28,257
CYFANSWM CRONFEYDD	185,896	(80,785)	105,111

Mae symud net mewn cronfeydd a gynhwysir yn ur uchod fel sy'n dilyn:

	Adnoddau i mewn £	Adnoddau a wariwyd £	Enillion a cholledion £	Symud cronfeydd £
Cronfeydd heb gyfyngiad				
Cronfa Gyffredinol	1,734,527	(1,664,986)	(147,000)	(77,459)
Cronfeydd gyda chyfyngiad				
Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol	-	(3,326)	-	(3,326)
CYFANSWM CRONFEYDD	1,734,527	(1,668,312)	(147,000)	(80,785)

CYFRIFON 2022-23

→ Cymharwyr ar gyfer symudiad mewn cronfeydd

	Ar 1/4/21 £	Symud net mewn cronfeydd £	Trosglwyddo rhwyng cronfeydd £	Ar 31/3/22 £
Cronfeydd heb gyfyngiad				
Cronfa Gyffredinol	(439,623)	545,960	47,976	154,313
Rhaglen Dyfodol Tai	36,000	-	(36,000)	-
Strategaeth TG/Digidol	11,976	-	(11,976)	-
	(391,647)	545,960	-	154,313
Cronfeydd gyda chyfyngiad				
Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol	35,219	(3,636)	-	31,583
CYFANSWM CRONFEYDD	(356,428)	542,324	-	185,896

Mae symud net cymharol mewn cronfeydd a gynhwysir yn yr uchod fel sy'n dilyn:

	Adnoddau i mewn £	Adnoddau a wariwyd £	Enillion a cholledion £	Symud mewn cronfeydd £
Cronfeydd heb gyfyngiad				
Cronfa Gyffredinol	1,891,721	(1,843,761)	498,000	545,960
Cronfeydd gyda chyfyngiad				
Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol	-	(3,636)	-	(3,636)
CYFANSWM CRONFEYDD	1,891,721	(1,847,397)	498,000	542,324

Mae sefyllfa gyfunol 12 mis cyfredol a 12 mis blaenorol fel sy'n dilyn:

	Ar 1/4/21 £	Symud net mewn cronfeydd £	Trosglwyddo rhng cronfeydd £	Ar 31/3/22 £
Cronfeydd heb gyfyngiad				
Cronfa Gyffredinol	(439,623)	468,501	47,976	76,854
Rhaglen Dyfodol Tai	36,000	-	(36,000)	-
Strategaeth TG/Digidol	11,976	-	(11,976)	-
	(391,647)	468,501	-	76,854
Cronfeydd cyfyngedig				
Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol	35,219	(6,962)	-	28,257
CYFANSWM CRONFEYDD	(356,428)	461,539	-	105,111

Symud net cyfun 12 mis blwyddyn gyfredol a 12 mis blwyddyn flaenorol mewn cronfeydd a gynhwysir yn yr uchod fel sy'n dilyn:

	Adnoddau i mewn £	Adnoddau a wariwyd £	Enillion a cholledion £	Symud mewn cronfeydd £
Cronfeydd heb gyfyngiad				
Cronfa Gyffredinol	3,626,248	(3,508,747)	351,000	468,501
Cronfeydd gyda chyfyngiad				
Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol	-	(6,962)	-	(6,962)
CYFANSWM CRONFEYDD	3,626,248	(3,515,709)	351,000	461,539

CYFRIFON 2022–23

→ Diben y gronfa

Cynllun Awdurdod Tân Sylfaenol – Sefydlwyd y cynllun cyfyngedig i gefnogi darpariaeth diogelwch tân cy sector cymdeithasau tai drwy gyngor a gafodd sicrwydd gan un gwasanaeth tân.

20. Goblygiadau buddion cyflogeion

Yr Ymddiriedolaeth Pensiynau – Cynllun Pensiwn Tai Cymdeithasol (SHPS)

Mae SHPS yn gynllun pensiwn cyflogwr sy'n darparu buddion i gyflogwyr heb fod yn gysylltiedig sy'n cymryd rhan. Caiff y cynllun ei ddsbarthu fel cynllun budd diffiniedig yn y Deyrnas Unedig. Caiff y cynllun ei gyfrif fel trefniant 'dyn olaf sy'n sefyll'. Felly mae pob cyflogwr yn atebol am oblygiadau cyflogwyr eraill sy'n cymryd rhan os na all y cyflogwyr hynny gyflawni eu cyfran o ddiffyg y cynllun yn dilyn gadael y cynllun. Mae'n ofyniad cyfreithiol i'r cyflogwyr sy'n cymryd rhan i gyflawni eu cyfran o ddiffyg y cynllun ar sail prynu blwydd-dal pan fyddant yn gadael y cynllun.

Mae'r symiau a gydnabyddir yn y Datganiad Gweithgareddau Ariannol fel sy'n dilyn:

	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2023 £	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2022 £
Cost gwasanaeth cyfredol	-	-
Llog net o ased/rhwymedigaeth budd diffiniedig net	12,000	22,000
Cost gwasanaeth y gorffennol	-	-
Treuliau	4,000	4,000
	16,000	26,000
Adenilliad gwirioneddol ar asedau cynllun	(1,385,000)	356,000

Mae newidiadau yng ngwerth presennol y goblygiad budd diffiniedig fel sy'n dilyn:

	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2023 £	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2022 £
Goblygiad budd diffiniedig agoriadol	4,406,000	4,625,000
Cost llog	122,000	101,000
Treuliau	4,000	4,000
Colledion/(enillion) actiwaraidd o brofiadau cynllun	(53,000)	242,000
Buddion a dalwyd	(89,000)	(103,000)
Ailfesuriadau		
(Enillion)/colledion actiwaraidd o newidiadau mewn tybiaethau demograffig	(8,000)	(72,000)
(Enillion)/colledion actiwaraidd o newidiadau mewn tybiaethau ariannol	(1,397,000)	(391,000)
	2,985,000	4,406,000

→

CYFRIFON 2022–23

→ Mae newidiadau yng ngwerth teg asedau cynllun fel sy'n dilyn:

	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2023 £	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2022 £
Gwerth teg agoriadol asedau cynllun	3,935,000	3,581,000
Cyfraniadau gan gyflogwr	-	101,000
Incwm llog	131,000	79,000
Adeniliad gwirioneddol ar asedau cynllun	110,000	-
Buddion a dalwyd	(89,000)	(103,000)
Adeniliad ar asedau cynllun (eithrio incwm llog)	(1,605,000)	277,000
	2,482,000	3,935,000

Mae'r symiau a gydnabyddir mewn enillion a cholledion eraill fel sy'n dilyn:

	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2023 £	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2022 £
(Enillion)/colledion actiwaraidd o newidiadau mewn tybiaethau demograffig	8,000	72,000
(Enillion)/colledion actiwaraidd o newidiadau mewn tybiaethau ariannol	1,397,000	391,000
Dychweliad ar asedau cynllun (eithrio incwm llog)	(1,605,000)	277,000
Enillion/(colledion) actiwaraidd	53,000	(242,000)
	(147,000)	498,000

Mae prif gategoriâu asedau cynllun fel canran o gyfanswm asedau'r cynllun fel sy'n dilyn:

	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2023 £	Cynlluniau pensiwn budd diffiniedig 2022 £
Ecwiti Byd-eang	2%	19%
Adeniliad Absoliwt	1%	4%
Premiwm risg amgen	-	3%
Seilwaith	11%	7%
Buddsoddiad a Yrrir gan Rwymedigaeth	46%	28%
Cronfa Bond Corfforaethol	-	7%
Dyled Marchnadoedd Newydd	1%	3%
Rhannu Risg	7%	3%
Gwarantau Cysylltiedig ag Yswiriant	3%	2%
Incwm a Sicrhawyd	5%	4%
Arall	24%	20%
	100%	100%

CYFRIFON 2022–23

→ Prif dybiaethau actiwaraidd ar ddyddiad y Datganiad Sefyllfa Ariannol (a fynegir fel cyfartaleddau wedi eu pwysoli):

	2023	2022
Cyfradd disgownt	4.85%	2.79%
Chwyddiant (RPI)	3.18%	3.49%
Chwyddiant (CPI)	2.78%	3.15%
Twf Cyflogau	3.78%	4.15%

21. Rhwymedigaethau digwyddiadol

Cafodd yr elusen ei hysbysu gan yr Ymddiriedolaeth Pensiynau am yr amcangyfrif o ddyled cyflogwyr ar adael y Cynllun Pensiwn, yn seiliedig ar sefyllfa ariannol y cynllun fel arr 30 Medi 2022. Fel ar y dyddiad hwn, roedd dyled cyflogwr am yr elusen yn £1,824,102. Nid oes gan yr elusen unrhyw fwriad o adael y Cynllun ar hyn o bryd.

Cawsom ein hysbysu gan Ymddiriedolydd y Cynllun ei fod wedi cynnal adolygiad o'r newidiadau a wnaed i fuddion y Cynllun dros y blynyddoedd a'r canlyniad yw fod ansicrwydd am rai o'r newidiadau hyn. Cynghorwyd yr Ymddiriedolydd i ofyn am eglurhad gan y Llys ar yr eitemau hyn. Mae'r broses hon yn parhau ac mae'n annhebyg y caiff y mater ei ddatrys cyn diwedd 2024 fan gyntaf. Cydnabyddir y gallai hyn effeithio ar werth rhwymedigaethau'r Cynllun, ond nes y derbynnir cyfarwyddiadau'r Llys, nid yw'n bosibl gwybod beth yw effaith y mater hwn, yn neilltuo ar sail cyflogwr unigol, gydag unrhyw gywirdeb ar y pwynt hwn. Ni wnaed unrhyw addasiad i'r datganiadau ariannol yng nghyswllt y broblem bosibl.

22. Datgeliadau parti cysylltiedig

Oherwydd natur gweithrediadau Cartrefi Cymunedol Cymru ac y daw ei aelodaeth o ystod eang o gymdeithasau tai, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau y gall aelod o Cartrefi Cymunedol Cymru fod â budd ynddynt. Caiff yr holl drafodion sy'n cynnwys sefydliadau y gall aelod fod â budd ynddynt eu cynnal ar hyd braich.

Yn ystod y flwyddyn cafodd yr Elusen gymorth rhodd ar gyfraniad o £540 (2022: £7,543) gan ei is-gwmni, Community Housing Cymru Policy and Research Limited.

Ar ddiwedd y flwyddyn roedd balans yn ddyledus i Cartrefi Cymunedol Cymru o £14,087 (2022: £67,079) gan ei is-gwmni.

23. Parti rheoli olaf

Mae'r ymddiriedolwyr yn ystyried nad oes parti rheoli olaf.

24. Cyfalaf cyfranddaliadau

Mae'r cwmni elusennol yn gyfyngedig drwy warant ac felly nid oes ganddo unrhyw gyfalaf cyfranddaliadau. Pe byddai'r cwmni elusennol yn cael ei ddirwyn i ben, mae rhwymedigaeth pob aelod wedi ei gyfyngu i £1.

chcymru.org.uk | enquires@chcymru.org.uk

Cofrestrwd dan y Ddeddf Cwmniau 1985

Rhif Cofrestru: 2380564

Rhif Cofrestru Elusen: 1128527